

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e15023/facsimile.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

og den samme Magt, som er den dog som altsidigt i den her-
sende Lovgivning, at det vilde være forbigaaet der at høre paa et
ville den fra sin Plads; men saameget som jeg dog ikke udladte fra
Ejendoms Eide at bemærke, at det er et Misbrug af Ordet Magt,
som altsidigt kan passere paa hvad man falder den udvænte, thi
haardt hvad Lovgivningen og hvad Demmen angaar, da have de
først Ejeret ingen Magt, men ad Udvæntighed.

Ordføreren: Hørd Behandlingen af forordnede Para-
graph angaar, som jeg for Udvalgte indlæbe mig paa nogen
Bemærkning, men altsidigt de Forslag, som i denne Hensende maatte
fremlægges. Derimod tror jeg at burde indlæbe det Rætte, at man
dog altsidigt noget nærmere vilde angaa, hvilke Forandringer det var,
som skulde foretages i Retsforholdene Indvænt med Hensyn til
denne Paragraph, thi jeg mener, at dette Retsforhold er saa almind-
ligt, at det ikke vil være let at vide, hvorefter man siden vil stille
sig med Hensyn til de Forslag, som i denne Anledning frem-
komme.

Forsmanden: Jeg vil rigtigst ad fra den Bemærkning, at
den tredje Rigsdagmand, som gjorde et saadant Retsforhold, beholdt
sig til hvad den tredje Rigsdagmand for Rikshovsuds Dit District
(Strick) havde sagt, som at det omrent vilde blive det samme.

Ordfør. Vel, det er vistnok et ganske andet Forslag end det, som
jeg har tænkt mig; thi mine Bemærkninger vil blot ad paa en Re-
duction af Paragraphen, og ikke paa en yderligere Betrægtelse af
Retsforholdene (hvilke Ministeren i Forsamlingen).

Ordfør. Det var egentlig med Hensyn til en anden Ef-
fekten mellem disse 3 Magter, at mit Forslag skulde stilles; især
tror jeg at kunne henholde mig til hvad jeg tidligere sagde: at Co-
mmissionens Forslag har været i sin Fortid fremlagt, at det ikke
ville være vel gjort, nu naar at stille et bestemt Forslag, saameget
mindre, som man maatte have gjennemseet den hele Comite-Indbil-
ling, herud man kunde stille noget Forslag; men dette vilde være
ganske umuligt i den Tid, at dertil have hørt. Iøvrigt vil jeg til-
læse mig endvidere at forholde mig et Afsendende med Hensyn til
det Udsagn i § 3 „om Retsforholdene“; jeg vilde nemlig tillæse mig
at foreslaar i det herfor „de grundlovsforfatnings Domstole“, da jeg
nemlig anser det meget særligt, om vi ikke stiftede et med Udvæntigheden
af extraordinære Domstole.

Forsmanden: Jeg vil blot tillæse mig den Bemærkning, at
Comiteens Bemærkning er bleven sendt inden den lovbekendte Tid,
og den første Del deraf endog tidligere.

Ordfør. Jeg har naturligvis ikke tænkt paa at ytre nogen
Bemærkning om, at Comiteens Bemærkning ikke skulde være sendt i
rette Tid, men jeg vilde blot udvænte, at den er af saa kort Længde,
at det der været umuligt, nemligst at have overrettet Alt i denne
førte Tid.

David: Forsaavidt det af en ret Rigsdagmand er bleven
bemærket, at „den lovgivende Magt“ ikke er betegnende nok, fordi
det Udsagn dog ikke kan omfatte det hele Indvænt af Retsforholdene,
som maatte indlæbe Rette, da det ogsaa skal have en controlerende
Magt og vedtage i Retsforholdene, som ikke egentlig ere Lov, vil jeg
tillæse mig at henlæse Omrørelserne paa, at det er i det politisk-
partimæssige Synes gjensidigt Ord, som have en saa vedtaget
Beting og som indvænt Betingning der man være saa lidt Tvivl, at det
vistnok vilde forholde Retsforholdene her betydeligt, dersom man vilde
fremlægges med altsidigt en Bemærkning. Der gives neppe nogen
Comitaten, hvori Udsagnet „den lovgivende Magt“ ikke bruges i
en mere omfattende Betydning end den, hvori det først, at den tredje
Rigsdagmand har opstillet det, og hvori det ikke i sig vilde ind-
befatte den controlerende og betingningsgivende Myndighed, som med
Rette tilkommer Rette, hvor vistnok Retsforholdet skal inde Sten. En
ligende Bemærkning tillæbe jeg mig at gøre med Hensyn til hvad
der er anført af den tredje Rigsdagmand for Retsforholdene i Dis-
trict (Grundlovs). Det er vistnok saadant, at Ejeret Retsforhold, ogsaa
skal have det i Grundlovs, men det forekommer mig, at det er at
drive Udvæntigheden i denne Hensende forvidt, og at forholde Rets-
forholdene; og det vigtige Retsforhold tilvænt, som vi her
have for, naar vi skulle indlæbe os paa en Diskussion, om Ordet

„Magt“ er „Retsforhold“ her skulde være paa sit rette Sted. Lige
vi vedtagede Hensyn til, hvorefter Ordet „lovgivende Magt“ altsidigt
er brugt ved lignende Bemærkninger, som inde vi netop i en Grund-
lovs, ved hvis Retsforhold man dog ikke kan have været ganske blind for
det danske Sprogens Udvæntighed, og som vi ogsaa maatte antage,
naar at have valgt sine Udsagn, at Ordet „Magt“ er brugt i en mere
udvænt Betydning; det hedder nemlig i den første Grundlovs, at
Rette „den lovgivende Retsforhold“, som at Rette udvænt
„den lovgivende Magt“, og jeg skulde derfor forment, hvad jeg ved
at reise mig havde til Hensyn at gøre opmærksom paa, at den Slags
Retsforholdene med et Sprog, som altsidigt nu har faaet en vis
Betydning ved i længere Tid at anvendes paa samme Maade, den
skulde vi lige at antage for at vinde Tid for det, det er det ene
Beting, og det er at flere og saadanne Begreber.

Grundlovsforfatning. Da jeg ikke engang har forholde mig noget
Udsagnsforlag i denne Hensende, tror jeg ikke at have noget paa
min Samvittighed for Udvæntigheden.

Ordfør. Jeg maatte dog gøre den Bemærkning, at jeg ingen-
tunde kan erindre, at det er en almindelig constitutionel Sprogbrug,
at Retsforholdene har den lovgivende Magt; det er vel det
Udsagn, som bruges i den første Grundlovs, men i mange andre vil
man ikke have det. Det falder man ofte det engelske Parlament Re-
gulationen, fordi Lovgivningen anses som den vigtigste Retsforhold;
men at det engelske Parlament har mange Retsforhold, som ikke
indbefattes under Lovgivningen, er almindelig kendt. Der er heller
ikke, efter mine Tanker, nogen Retsforhold for at indføre nye
Læremåder eller en ny Sprogbrug for at udvænte det efter min
Mening ikke ligeså Retsforhold eller til Indvænt Retsforhold, som er i Ud-
vænt for Retsforhold mellem Kongen og Rette i § 3, men man
skulde meget vel paa mange andre Maader udvænte det, f. Ex. ved
at sige, at den Retsforhold i Retsforholden, som tilkommer Rette, ud-
vænt af hans Udvænt paa Retsforholden, som skal have to Retsforhold,
og i de senere Retsforhold skulde de indbefattes, hvilken denne Magt
skal være; jeg tror endog, at dette vilde være mere overensstemmende
med den Sprogbrug, som skulde i de fleste constitutionelle Retsfor-
holdene.

David: Forsaavidt den tredje Rigsdagmand har anført den
første Grundlovs som den eneste, hvori en saadan Udvænt skulde
være brugt, skal jeg tillæse mig at bemærke, at den findes ogsaa i
mange flere, f. Ex. i den første, hvor det i §§ 26, 28 og 29 lige-
ledes hedder, at „den lovgivende Magt“ udvænt Rette gennem
den Repræsentation; den udvænt Magt tilkommer Kongen, og den
den samme Magt udvænt ved Rette. Det samme gjælder ogsaa om
den württembergiske og mange flere Constitutioner.

Ordfør. Det var naturligvis ikke min Mening med hvad jeg
tillæse mig at bemærke, at hvis Udsagn skulde forekomme altsidigt i den
første Constitution, men jeg varnet blot den første Grundlovs, fordi
det var den, som den tredje Rigsdagmand først havde citert.

Man vil herpaa sige til § 4.

Ordføreren: Hørd Comiteen har hørt at bemærke ved denne
Paragraph er følgende:

„Denne Paragraph bestemmer, at den i Kongeloven fastsatte Retsforhold
er frendtles gjælden, og tillæse, at den kan forandret efter Forslag
fra Rette og med den forenede Rigsdags Samtykke, hvorefter endda
fordes i Stemmer. Man antager, at Udsagnet har været indvænt
en saadan Udvænt af Retsforholdens Forandring til enhver Tid,
selv efterst f. Ex. en fra Kongelovens Ud vevigende Retsforhold
var antaget, og man drøfter sig ikke til at forvænte en saadan Be-
stemmelse. Men det er bemærket, at Ordet „Den“ i Begyndelsen af
anden Ertning maatte fremt taget kan gaaer paa „den i Konge-
loven fastsatte Retsforhold“. For at herne enhver Tvivl forsvaar
man at endt det Ord „Den“ med „Retsforhold“.

Det antages især i Anledning af Udsagnet „den fore-
nede Rigsdag“, at de blandt os, der udvænte sig imod de
samme Retsforholdene, naturligvis forholde sig med et frænt Retsforhold
at gøre deres Indvænt gjælden“.

Rigsforamlingen vil altsidigt heraf se, at Udsagnet har anført
det nødvendigt, at der gaves en grundlovsforfatning, som vil indvænt